

Цветът на водата

Това го знае всяко хлапе - водата няма цвят. Но като порасне, хлапето ще тръгне из широкия свят и ще открие цветовете на водата. Негови си - отразени в очите, утаени в сърцето. И това може да се случи на Крушунските водопади, където почти всеки вече е ходил, но не всеки е видял.

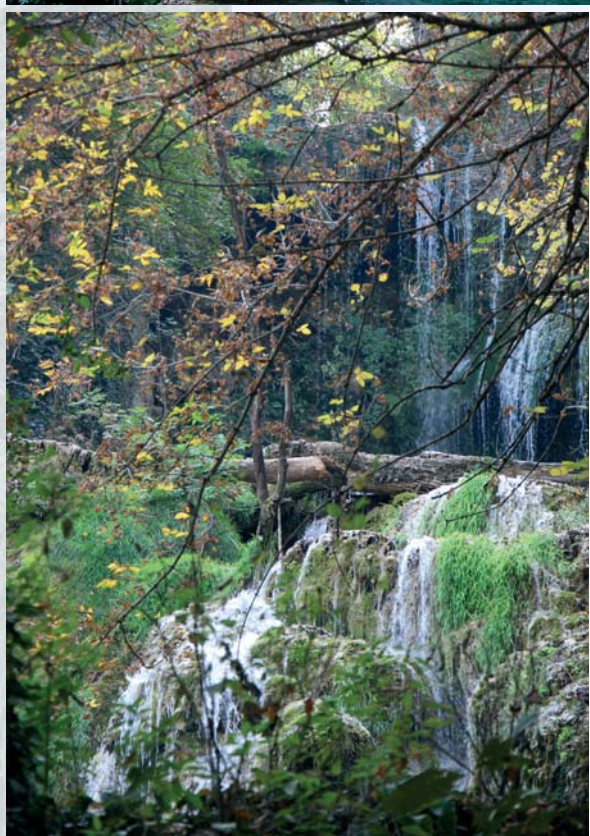
В България има над 300 водопада. И един на друг не прилича, макар че водата на всичките „пада“ красиво. Но тези, Крушунските, залюбени от туристическия народ не толкова отдавна, но напълнили социалните мрежи със снимки до откат, трябва да ги преживееш лично по-не веднъж в живота.

От с. Крушуна (не е от круша, а от славянското име на вид сокол - коршун), много цивилизовано и по асфалт, ще стъпиш на екопътеката в м. Маарата - природна забележителност, обявена през 1995 г. на площ 5.7 ха, а още по-рано, през 60-те, просто лесопарк. Следващите крачки по Крушунската травертинова (бигорна) каскада, част от северния склон на Деветашкото плато, образувана по протежение на р. Проиковска, която извира от Крушунската маара (пещера), трябва да бъдат само твое преживяване. И срещата с най-високия, 20-метровия водопад Пръскалото или Урушкия водопад, подарен на природата от Урушката маара, и неговите безименни „ръкавчета“ също е само твоя. Никъде другаде не съм чувала такава липса на човешки звуци, както на Крушунското величие. „Тук водопадът песен пей“ - написал местният поет Никифор Цонев, и песента на водата смълчава дори децата. Случайно ли е, че през XIII-XIV в. труднодостъпната Маара е дом на Крушунската обител на монасите-исихасти, един от обетите на които е млчанието? Входят към скалната им църква е във вид на тригълник - триединното християнско начало Бог отец, Бог син, Свети дух.

През лятото на 2015 г., малко преди трагичния случай със срутването на скалната маса в горната част на екопътеката, казах за първи път „здравей“ на Крушунските водопади. Днес, три години по-късно, в топлата слънчева есен, отново ги поздравявам. Екопътеката, в по-късия вариант, но с дървени мостчета и панорамни площадки, е възстановена само пет месеца след инцидента и нищо не може да попречи на срещата с цветовете на водата, с вълшебството на гората и цялата величествена, почти нереална, картина на падащата вода.

Главният цвят на Крушунските водопади е зеленият - с изумруден блясък през лятото, а през есента златно-жълто-оранжево-червен огън от дърветата, в който блести аквамаринът на мъха, „подпалва“ водата. Има и водопад, който се нарича Зеленият. Синият е името на вира, поел водите в подножието на каскадата. Дъгата, образувана се от пръските на Пръскалото, дарява още седем цвята. Но най-уникалният, наречен „лунното мляко“, може да се види на входа на пещерата Водопада. Не съм специалист, но съм чувала, че оцветяването на водата в бяло се получава, когато тя минава през бигор - основната шуплеста варовикова скала на Крушунските водопади. Неспиращата никога вода мие различните карстови форми - въртопи, карри, валори, ждрела, пропасти, пещерни галерии, отразявайки техните земни цветове.

Вие може да видите водопадите в друг цвят - какъвто го нарисува вашата емоционална памет.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

